

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Коношенко С.В., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Трубник І.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р., протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН»

Кількість кредитів	6
Рік підготовки, семестр	4 7-8
Компонент освітньої програми	вибірковий
Викладач	Коношенко С.В.–професор кафедри соціальної роботи, доктор педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Konoshenko.sergey777@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 14.00. – 15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – організація соціального захисту громадян <i>предмет вивчення</i> – сучасні тенденції розвитку соціального захисту населення; напрями соціальної допомоги різним категоріям клієнтів в Україні; модернізація технологій надання соціальних послуг населенню; організація процесу соціального захисту в установах і службах територіальної громади; теоретичні основи та практичні способи професійної діяльності майбутнього фахівця соціальної сфери із соціального захисту громадян.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними основами соціального захисту громадян, з урахуванням сучасної соціально-економічної ситуації, досвіду вітчизняної та світової соціальної практики. <i>Ключові слова:</i> соціальний захист, громадянин, соціальна політика, державна допомога, соціальна підтримка, субсидія, інвалід, ветеран.

Очікувані результати навчання:

Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту громадян.

Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального захисту громадян.

Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального захисту громадян.

Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення, що потребують соціального захисту

Використовування базові знання з історії, теорії та технологій соціального забезпечення у здійсненні соціального захисту громадян.

Навчально-методичні матеріали:

Внукова Н.М., Кузьмінчук Н.В. Соціальне страхування: Кредитно-модульний курс: навч. посібн. К.: Центр учбової літератури. 2019. 412 с.

Борецька Н.П. Соціальний захист населення на сучасному етапі: стан і проблеми: монографія. Львів: Янтар, 2017. 352 с.

Соціальний захист громадян : Курс лекцій / Укладач Коношенко С.В., Слов'янськ : Видавництво Б.І. Маторіна, 2021. 39 с.

Теренс Ганслі. Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки; пер. з англ. О. Перенадя. К.: Основа, 2017. 237 с.

Ягодка А. Соціальна інфраструктура і політика: навч. посібник. К.: КНЕУ, 2020. 212 с.

Ресурси:

	<p>– дистанційний курс „Соціальний захист громадян” (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2293);</p> <p>мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.</p>
Теми	<p><i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальний захист громадян як складова суспільних відносин. 2. Сутність соціальної політики, її правове та фінансове забезпечення. 3. Управління системою соціального захисту. 4. Соціальна підтримка материнства та дитинства. 5. Соціальний захист дітей та молоді. 6. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. 7. Державна допомога непрацездатним громадянам. 8. Теоретичні основи соціального захисту пільгових категорій громадян
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості, метод цікавих аналогій; метод проєктів.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (реферат, есе, доповідь, кросворд, розробка тесту, доповідь, презентації та виступи на наукових заходах, захист лабораторних і практичних робіт, розробка і проведення соціально-педгогічного заходу, соціальна реклама).</p>
Оцінювання	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік у 7 семестрі, іспит – у 8 семестрі).</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь</p>

і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”

(<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>)

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

4 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

3 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1-2 бали - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

У 7 семестрі самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 64 б. (денна форма навчання) та 80 б. (заочна форма навчання). *У 8 семестрі самостійна робота* здобувачів вищої освіти оцінюється у 40 б. (денна форма навчання) та 80 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та

заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої освіти під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок

очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання іспиту):

Результатипідсумкових форм контролю оцінюються: за національною п'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільногонавчання становить 59 балів.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання, 7 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	4	1	12	2
Т 2	2	1	4	1	12	2
Т 3	1	0,5	4	1	12	2

Т 4	2	1	8	2	12	2
Т 5	2	1	8	2	16	2
Разом	8	4	28	7	64	10

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання, 7 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	4	1	16	2
Т 2	1	0,5	4	1	16	2
Т 3	1	0,5	4	1	16	2
Т 4	0,5	0,25	4	1	16	2
Т 5	0,5	0,25	-	-	16	2
Разом	4	2	16	4	80	10

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання, 8 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 6	3	1,5	16	4	13	2

Т 7	3	1,5	16	4	13	2
Т 8	2	1,0	20	5	14	2
Разом	8	4	52	13	40	6

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання, 8 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 6	2	1	8	2	26	3
Т 7	1	0,5	4	1	26	3
Т 8	1	0,5	4	1	28	4
Разом	4	2	16	4	80	10

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>)

Списування під час письмових робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на

	<p>заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з деканом факультету.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Вивчення дисципліни дає: вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту громадян; знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального захисту громадян; навички застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального захисту громадян; вміння використовування базові знання з історії, теорії та технологій соціального забезпечення у здійсненні соціального захисту громадян.</p>

Коношенко С.В. доктор пед. наук, доцент

